

[Justitsministeren]

ledning af justitsministeriet, da man i februar 1982 blev opmærksom på, at de pågældende skibe blev bygget på Helsingør Værft.

Det, vi fik at vide af søværnets sagkyndige, efter at denne havde besigtiget skibene på værftet og gennemset byggekontrakten og byggespecifikationen, var, at de omhandlede skibe ikke kan anses for omfattet af krigsmaterielloven eller våbenlovens § 6, og derfor konkluderede man dengang, at der ikke var hjemmel til at kræve produktionstilladelse eller udførselstilladelse. Denne afgørelse, der blev truffet i begyndelsen af 1982, kan jeg fortsat henholde mig til.

De nævnte særlige omstændigheder ved skibene: landingsdæk, fundament og forstærket lagerrum, er ikke nye oplysninger. De var også nævnt i den rapport om undersøgelsen af skibene, som forsvarsministeriets sagkyndige havde udarbejdet. Det nævntes samtidig, at disse forhold ikke i sig selv kunne medføre, at skibene måtte karakteriseres som krigsmateriel.

Jeg kan altså fortsat henholde mig til den afgørelse, der blev truffet i sin tid.

Steen Folke (VS):

Jeg synes, det er yderst beklageligt, at justitsministeren ikke vil gribe ind og i det mindste foretage en ny undersøgelse.

Det er rigtigt, at en række af de oplysninger, som er nævnt her, har været kendte hele tiden, men der er også kommet nye oplysninger frem.

Vil ministeren kommentere den nye oplysning, som Lloyds List har bragt frem, nemlig at der er sove-, toilet- og messefaciliteter til ca. 250 personer om bord på disse skibe? Det er i modstrid med, hvad søværnets materielkommando hævdede i sin indberetning, så det er i hvert fald en ny oplysning. Der er også en række andre nye oplysninger om særligt forstærkede dæk, der kan tage kampvogne med akseltryk på op til 80 t. Der er oplysninger om motorerne, som er langt stærkere end normalt i tilsvarende skibe, og om ramper, der gør skibene særlig egnede til amfibieoperationer. Der er en lang række nye oplysninger i Lloyds List, som jeg vil bede ministeren om at tage stilling til.

Må jeg endvidere spørge ministeren, hvad der får kommanderen til at tro på søværnets materielkommandos påstand om, at disse skibe

er beregnede til transport af pilgrimme. Kan ministeren bekræfte, at det eneste, søværnets materielkommando ved om den sag, er, at det er noget, den irakiske reder har sagt? Han kender jo nok den danske våbeneksportlovgivning. Ministeren kan måske også bekræfte, at den virkelige modtager af disse skibe er det irakiske forsvarsministerium?

Der er så mange klare indicier for, hvad meningen med disse skibe er, at ministeren ikke endnu en gang blot kan nøjes med at sætte kikkerten for det blinde øje.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

En kommentar til et fremmed forsikrings-selskabs udsagn og oplysninger agter jeg ikke at komme med. Vi må henholde os til den sagkundskab, vi har her i landet, og denne sagkundskab har jo sagt, at disse skibe bliver bygget i overensstemmelse med den måde, hvorpå denne lovgivning er fortolket, altså at det ikke drejer sig om krigsmateriel.

Jeg vil gerne fastslå, at det ikke er tilstrækkeligt til at karakterisere noget som krigsmateriel, at det rent faktisk kan anvendes under krig eller krigslignende begivenheder; det kan formentlig de fleste skibe. Det, det drejer sig om, er, om man kan sige, at der er tale om et skib, som har et særligt militært tilsnit, og det har søværnet altså ikke ment der er i dette tilfælde. Den sagkundskab må jeg henholde mig til.

Endvidere kan jeg henvise til mine bemærkninger under de debatter, der har været her i tinget om en eventuel ændring af den lovgivning, vi har, hvor jeg meddelte, at jeg ville videreføre administrationen, således som den har været tidligere; det er også tilfældet her.

Steen Folke (VS):

Jeg tvivler ikke på, at ministeren viderefører administrationen, sådan som den har været tidligere, for jeg mener, den administration har været alt for lemfældig – det skal ikke være nogen hemmelighed – og jeg hører også til dem, der mener, at der bør ske en skærpelse af lovgivningen. Men selv på grundlag af eksisterende lovgivning må der være grænser, hvis det ikke skal være en ren farce.

Jeg spurgte ministeren, om han kan sige, hvad der får ham til at tro på søværnets ma-